

Tisková zpráva CZECH FOREST think tank (17. 9. 2018)

ŠKODY V LESÍCH LETOS PŘESÁHNOU DVANÁCT MILIARD KORUN

Letošní extrémní teploty a minimální srážky způsobily další významné oslabení lesních dřevin, vytvořily ideální podmínky pro množení lýkožrouta smrkového a způsobily vysoké škody vlastníkům lesů.

V českých lesích letos odumřelo více než 20 milionů stromů. Převis nabídky kalamitního dříví na trhu se projevil drastickým propadem jeho cen. Příjmy z prodeje dříví již vlastníkům lesů nemusí pokrýt ani náklady na povinnou asanaci kůrovcového dříví a obnovu lesa.

Experti z CZECH FOREST think tank odhadují škody způsobené suchem a kůrovcovou kalamitou v roce 2018 na více než 12 miliard korun.

Od letošního dubna byl zatím každý měsíc teplotně nadprůměrný, a to většinou o více než 2°C. Dlouhodobý vláhový deficit se dále prohluboval podprůměrnými srážkami, často v podobě rychlých dešťů, které se nestihly vsáknout do půdy, ale i zvýšeným výparem. Vysoké teploty také vedly k bezprecedentnímu urychlení vývoje lýkožrouta smrkového, který se dnes objevuje v místech, kde nebyl desítky let ve zvýšeném stavu zaznamenán. Tyto klimatické podmínky vedly nejen k dalšímu rozvoji kůrovcové kalamity, ale i přímému usychání dřevin. Kromě chřadnutí nejčastější dřeviny českých lesů - smrku, dochází k usychání borovic, ale i břízy, olší nebo dubů.

V návaznosti na vývoj počasí a rozvoj kůrovcové kalamity došlo k významnému nárůstu kůrovcových těžeb, což mělo mimo jiné za následek vznik takového objemu kalamitního dříví, které již není možné při současných kapacitách zpracovat. Proti dlouhodobým průměrným cenám smrkových sortimentů na úrovni 2000 Kč/m³ se dnes ceny pohybují pod částkou 1000 Kč/m³.

Lesní ochranná služba odhaduje objem vytěženého kůrovcového dříví za rok 2018 na 10-12 mil. m³. Poklesu cen o více než 1000 Kč/m³ znamená tedy pro vlastníky lesů škody v hodnotě přesahující 10 miliard korun.

„Dramatické snížení cen dříví spolu s velmi omezenými odbytovými možnostmi představují obrovský zásah do hospodaření všech vlastníků lesů. I vlastníci v zatím nepostižených oblastech nejsou již v některých případech schopni zobchodovat své dříví, a to ani za cenu sníženého zpeněžení. Do velkých obtíží se dostanou zejména vlastníci či správci lesů, kteří z lesního provozu financují ostatní provozy, například církevní a šlechtické majetky, obce, které jsou na příjmech z lesa závislé. Může se stát, že výnosy z pokáceného a prodaného dříví pokryjí jen náklady na výrobu a už nezbude na následné zalesnění a výchovu mladých porostů. Bez pomoci státu mnoho takovýchto vlastníků zkrachuje.“ vysvětluje Michal Pernica, ředitel největšího soukromého lesního majetku.

Ke škodám na zpeněžení dříví se přidávají náklady na povinnou asanaci a následné uskladnění kůrovcového dříví, které se pohybují v průměru kolem 150 Kč/m³, jedná se tedy o vícenásobné náklady v hodnotě zhruba 1,5 miliardy korun. Další stovky milionů korun škod lze očekávat ve školkařských provozech a na ztrátách při zalesnění, kdy sazenice lesních dřevin v letošním roce neměly dostatek vláhy a v nejsušších lokalitách plošně odumíraly.

„I když škody na sadebním materiálu v lesních školkách ještě nelze přesně vyčíslit, určitě přesáhnou výši škod suchého roku 2015. Školkaři očekávají ztráty na sazenicích okolo 200 mil. Kč. Další škody vznikly v důsledku extrémního sucha na výsadbách sazenic v lesích. Zde činí náš kvalifikovaný odhad škod 300 milionů korun. Na mnoha lokalitách došlo k uschnutí více druhů vysazených dřevin, jelikož srážky byly

nedostatečné a přišly až ke konci jarního zalesňování“, říká Petr Martinec, odborník na problematiku pěstování sazenic lesních dřevin.

Při takto razantním poklesu příjmů z prodeje dříví, z něhož jsou financovány veškeré funkce lesů (ekologické, vodohospodářské, půdoochranné a další) ale i jeho obnova, nelze očekávat, že by vlastníci lesů dokázali bez masivní a rychlé pomoci státu situaci zvládnout. Doposud byli vlastníci příjemci zhruba 3 % dotací z resortu zemědělství. Podpora by měla být navýšena tak, aby alespoň z části kompenzovala vznikající ztráty a umožnila zachování funkčních lesních ekosystémů a všech jejich pro společnost nezbytných funkcí. Razantní pomoc státu by měla být v co nejkratší době směřována k zastavení nebo alespoň zpomalení kůrovcové kalamity a podpoře obnovy kalamitních ploch.

Členové CZECH FOREST think tank

Kontakt:

Ing. Jan Příhoda

Předseda CZECH FOREST TT, z.s.

T: 604 211 167

E: info@czechforest.cz